

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Ruokavirastosta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Ruokavirastosta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 8/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 6/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Ruokavirastosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Toimiala

Elintarvikkeiden ja maa- ja metsätalouden tuotantopanosten turvallisuuden ja laadun, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kasvinterveyden edistämistä, valvontaa ja tutkimusta sekä Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan mukaisten toimenpiteiden, unionin rahoittamien maa-seudun kehittämistoimien ja näitä täydentävien kansallisten toimenpiteiden toimeenpanotehtäviä varten on Ruokavirasto. Virasto on maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla.

2 §

Tehtävät

Ruokavirastolle kuuluvat:

1) tehtävät, jotka liittyvät vastuuseen Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maa-seudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien tukien ja korvausten

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

hallinnoinnista ja valvonnasta sekä niiden edellyttämistä tietojärjestelmistä ja niiden turvallisuudesta (*maksajavirastotehtävät*);

2) muut 1 kohdassa mainituista rahastoista sekä kansallisista varoista maa-, puutarha- ja porotaloudelle, luontaiselinkeinoille, koltille sekä maaseudun kehittämistoimenpiteisiin myönnettävien tukien ja korvausten, maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien sekä maataloustuotteiden markkinajärjestelyn toimeenpanoon liittyvät tehtävät;

3) toimialansa valvonnan ja muiden viranomaistoimenpiteiden johtaminen, kehittäminen, ohjaaminen ja suorittaminen;

4) valvonta- ja seurantanäytteiden laboratorioanalytiikka, eläintautien laboratoriodiagnostiikka sekä vertailulaboratoriotoiminta;

5) toimialansa riskinarviointi, tieteellinen tutkimus sekä muut tutkimukset ja selvitykset;

6) toimialansa riskinhallinta ja petostentorjunta;

7) elintarvikkeiden sekä eläinten, kasvien ja niistä saatavien tuotteiden viennin edistäminen ja ohjaus;

8) maanjärjestelyyn liittyvät ja muut vastaavat tehtävät;

9) maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmän ja sen rekistereiden ylläpito ja kehittäminen sekä tietojen luovuttaminen oman toimialansa osalta;

10) toimialaansa liittyvä viestintä, tiedotus, neuvonta, koulutus sekä kansainvälinen yhteistyö;

11) muut virastolle laissa säädetyt ja maa- ja metsätalousministeriön määräämät viraston toimialaan kuuluvat tehtävät.

Edellä 1 momentin 9 kohdassa säädettyjen tietohallinnon palvelujen lisäksi Ruokavirasto tuottaa muita tietohallinnon palveluita maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan virastoille ja laitoksille sekä muille julkisista tehtävistä hoitaville tahoille.

Lisäksi Ruokavirasto hoitaa ne metsätaloutta, kalataloutta ja riistataloutta koskevat tehtävät, jotka sille on erikseen säädetty tai jotka maa- ja metsätalousministeriö sille erikseen määrää. Ruokavirasto hoitaa myös vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 223/2014 säädetyn rahaston hallintoviranomais- ja toimeenpanotehtävät.

Viraston tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Organisaatio

Ruokaviraston organisaatio muodostuu viraston toimintayksiköistä ja toimintayksikköjaon ylittävistä toimintakokonaisuuksista.

Organisaatio on järjestettävä siten, että valvonta sekä yksityisiin ja yhteisöihin kohdistuva hallinnollinen päätöksenteko ovat toiminnallisesti erillään tieteellisestä riskinarvioinnista ja tutkimuksesta, laboratoriotutkimuksesta sekä tilastotarkoituksiin kerättyjen tietojen käsittelyyn liittyvistä tehtävistä.

Maksajavirastotehtävät on järjestettävä viraston sisällä kokonaisuudeksi, joka jatkuvasti täyttää Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyt hallintorakennetta ja sisäisen valvonnan järjestelmää koskevat vaatimukset sekä muut maksajaviraston hyväksymisedellytykset. Samaan kokonaisuuteen tulee organisoida myös muihin yhdenmukaisesti hallinto- ja valvontajärjestelmään kuuluviin tukijärjestelmiin ja toimenpiteisiin sekä Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen mukaisesti maatalousalan tukiin liittyvät tehtävät.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun kokonaisuuteen voidaan lisäksi organisoida muita tehtäviä, jos se on tehtävien hoitamisen kannalta tarkoituksenmukaista.

4 §

Johtaminen ja ratkaisovalta

Ruokavirastoa johtaa pääjohtaja. Pääjohtajan nimittää valtioneuvosto.

Pääjohtaja ratkaisee viraston päätettävät asiat, jollei muuta säädetä tai työjärjestyksessä määrätä.

Pääjohtaja voi pidättää ratkaistavakseen yksittäisen asian, joka työjärjestyksen mukaan kuului muun virkamiehen päätettäväksi. Pääjohtaja ei voi kuitenkaan ottaa ratkaistavakseen asiaa, joka Euroopan unionin säädösten mukaan kuuluu maksajavirastosta vastuussa olevalle henkilölle.

5 §

Ohjaus ja tiedonantovelvollisuus

Ruokaviraston tulee tehtäviä hoitaessaan toteuttaa maa- ja metsätalousministeriön asettamia tavoitteita ja suorittaa ne valmistelu-, seuranta- ja arviointitoimeksiannot, jotka maa- ja metsätalousministeriö antaa. Lisäksi sen tulee salassapitosäännösten estämättä antaa maa- ja metsätalousministeriölle ne välttämättömät tiedot ja asiakirjat, joita ministeriö sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarvitsee.

6 §

Sopimusten tekeminen ja tilaustutkimukset

Ruokavirasto voi tehdä sopimuksia toimintaansa liittyvien tehtävien ja toimialaansa koskevien tutkimusten suorittamisesta sekä yhteistyöstä tutkimusohjelmien toteuttamiseksi. Virasto voi talousarvionsa rajoissa lisäksi käyttää asiantuntijoita.

Virasto voi tilauksesta tehdä toimialaansa kuuluvia selvityksiä ja tutkimuksia sekä antaa muita asiantuntijapalveluita.

7 §

Valtion puhevallan käyttäminen

Ruokavirasto kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimissa, muissa viranomaisissa ja toimituksissa valtion etua ja oikeutta virastolle kuuluvissa asioissa, jollei muualla toisin säädetä.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

8 §

Suoritteiden maksullisuus

Ruokaviraston suoritteista peritään maksuja siten kuin valtion maksuperustelaisissa (150/1992), muussa laissa tai Euroopan unionin säädöksessä säädetään.

Edellä 2 §:n 2 momentin perusteella hallinnonalan virastoille ja laitoksille sekä muille julkisia tehtäviä hoitaville tahoille tuotettavista tietohallinnon palveluista peritään maksuja, joiden suuruudesta Ruokavirasto sopii asiakkaiden kanssa tehtävissä palvelusopimuksissa. Maksujen on katettava suoritteiden tuottamisesta Ruokavirastolle aiheutuvat kokonaiskustannukset.

9 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ruokaviraston johtavista virkamiehistä, kelpoisuusvaatimuksista ja palvelussuhteeseen ottamisesta sekä 3 §:n 3 momentissa tarkoitettujen tehtävien organisoinnista viraston sisällä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Viraston organisaatiosta, sisäisestä työnjaosta, asioiden käsittelystä ja ratkaisemisesta sekä toimintojen muusta järjestämisestä määrätään viraston työjärjestyksessä. Pääjohtaja vahvistaa työjärjestyksen.

10 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan Elintarviketurvallisuusvirastosta annettu laki (25/2006) ja Maaseutuvirastosta annettu laki (666/2006).

Muussa laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella Elintarviketurvallisuusvirastoon tai Maaseutuvirastoon tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan Ruokavirastoa.

11 §

Siirtymäsäännökset

Ruokavirasto jatkaa Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston toimintaa. Elintarviketurvallisuusvirastossa ja Maaseutuvirastossa vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät tämän lain tullessa voimaan Ruokavirastolle. Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston työnantaja-asema ja siihen liittyvät velvoitteet siirtyvät tämän lain tullessa voimaan Ruokavirastolle.

Ruokavirastolle siirtyvät edellä 2 §:n 2 momentissa mainitut Maanmittauslaitoksen tietotekniikkapalvelukeskuksessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat, voimassa olevat sitoumukset ja sopimukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet. Maanmittauslaitoksen työnantaja-asema ja siihen liittyvät velvoitteet siirtyvät tämän lain tullessa voimaan Ruokavirastolle Maanmittauslaitoksesta virastoon siirtyvän henkilöstön osalta.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut sopimukset ja sitoumukset siirtyvät Ruokavirastolle kuitenkin vain, jollei niiden sisällöstä muuta johdu.

12 §

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Virkasuhteisen henkilöstön asemasta säädetään valtion virkamieslain (750/1994) 5 a—5 c §:ssä.

Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston sekä Ruokavirastoon siirtyviä Maanmittauslaitoksen tietotekniikkapalvelukeskuksen tehtäviä hoitava työsopimussuhteessa oleva henkilöstö siirtyy tämän lain voimaan tullessa Ruokaviraston palvelukseen. Määräaikaisessa työsopimussuhteessa oleva henkilö siirtyy Ruokaviraston palvelukseen määräaikaisen työsuhteensa keston ajaksi.

Siirtyvän henkilöstön palvelussuhteen katsotaan siihen liittyvien etuuksien määräytymisen kannalta jatkuneen valtiolla yhdenjaksoisena.

Työsopimussuhteessa oleva henkilö voidaan siirtää ilman suostumustaan, jos hänet siirretään työssäkäynti-alueellaan tai työssäkäyntialueelleen. Työssäkäyntialueella tarkoitetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 1 luvun 9 §:n mukaista aluetta.

Työsopimussuhteen ehtoihin sovelletaan muilta osin, mitä niistä työehtosopimuksissa sovi-
taan tai laissa säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriö voi ennen tämän lain voimaantuloa perustaa Ruokaviraston pääjohtajan viran maa- ja metsätalousministeriöön, josta virka siirtyy Ruokavirastoon tämän lain tullessa voimaan. Maa- ja metsätalousministeriö voi lisäksi ennen tämän lain voimaantuloa perustaa Ruokaviraston hallintojohtajan viran 1 päivästä tammikuuta 2019 lukien ja nimittää virkamiehen mainittuun virkaan.

Laki

kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 20 §, 24 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto ja 1 momentti, 25, 27, 29, 36, 38—40, 42, 46 ja 47 §,

sellaisina kuin niistä ovat 20 § laissa 1089/2013, 27 § laissa 564/2014 ja 46 § osaksi laissa 564/2014, seuraavasti:

20 §

Kasvinsuojeluaineen lentolevitys

Kasvinsuojeluaineen levitys ilma-aluksesta on kielletty.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, voi:

1) Ruokavirasto päättää kasvintuhoojan torjumisesta kasvinsuojeluaineen lentolevitystä käytäen samalla, kun se päättää toimenpiteistä kasvintuhoojien torjumiseksi tai niiden leviämisen estämiseksi siten kuin kasvinterveyden suojelemisesta annetussa laissa (702/2003) säädetään, jos kasvintuhoojasta aiheutuu välitön uhka kasvinterveydelle eikä kasvintuhoojaa voida muulla tavoin tehokkaasti kohtuudella torjua tai sen leviämistä estää;

2) maa- ja metsätalousministeriö päättää Suomen metsäkeskuksen alueyksikön esityksestä kasvinsuojeluaineen lentolevityksestä metsässä kasvaviin puihin kohdistuvien laajojen metsätuhojen torjumiseksi samalla, kun se päättää toimenpiteistä metsätuhon leviämisen tai syntymisen estämiseksi siten kuin metsätuhojen torjunnasta annetussa laissa (1087/2013) säädetään, jos metsätuhoja ei voida muulla tavoin tehokkaasti kohtuudella estää.

Lentolevitystä koskevassa päätöksessä on oltava tiedot lentolevitysalueesta, torjuntatoimenpiteistä ja niiden suorittamisajankohdasta sekä torjunnassa käytettävästä kasvinsuojeluaineesta.

24 §

Valvontaviranomaiset

Kasvinsuojeluaineasetuksen ja tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Turvallisuus- ja kemikaalivirasto kasvinsuojeluaineiden valmistuksen, maahantuonnin, markkinoille saattamisen, markkinoinnin sekä maahantuojien ja jakelijoiden suorittaman käsittelyn ja varastoinnin osalta. Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kuuluu myös muu kasvinsuojeluaineiden valvonta, jota ei ole säädetty Ruokaviraston tehtäväksi. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on kasvinsuojeluaineasetuksen 75 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen ja 2 kohdassa tarkoitettu viranomainen. Kasvinsuojeluaineasetuksen ja tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto kasvinsuojeluaineiden käytön ja käytön yhteydessä tapahtuvan käsittelyn ja varastoinnin osalta. Ruokavirasto käyttää valvonnassa apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia.

25 §

Valtuutetut tarkastajat

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja Ruokavirasto voivat käyttää valvonnassa apunaan valvontatehtävään kirjallisesti valtuuttamia tarkastajia, jotka toimivat virastojen valvonnassa. Valtuutetulla tarkastajalla tulee olla tehtävänsä hoitamiseksi riittävä kasvinsuojeluaineita koskeva tai muu lain noudattamisen valvonnan kannalta tarvittava ammattitaito.

Valtuutettuun tarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa. Valtuutetun tarkastajan tulee toiminnanharjoittajan niin vaatiessa esittää kirjallinen selvitys valtuutuksestaan.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

27 §

Asiantuntijaviranomaiset ja -laitokset

Kasvinsuojeluaineiksi tarkoitettujen aineiden ja valmisteiden hyväksymisen edellytysten selvittämiseksi jäljempänä mainitut valtion viranomaiset ja laitokset ovat velvolliset suorittamaan tällaisten aineiden ja valmisteiden tarkastuksia tai antamaan lausuntonsa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle hyväksymisen edellytyksistä seuraavasti:

- 1) biologisen tehokkuuden ja käyttökelpoisuuden arvioimisen osalta Luonnonvarakeskus;
- 2) kasvi- ja eläintuotteissa esiintyvien kasvinsuojeluainejäämien määrittämisen ja arvioimisen, Euroopan unionille laadittavien jäämien enimmäismääriä koskevien ehdotusten sekä kasvinsuojeluaineiden kemiallisten analyysien sekä fysikaalisten ja teknisten testien osalta Ruokavirasto.

29 §

Valvontasuunnitelma

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ja Ruokaviraston on laadittava vuosittain suunnitelma valvonnan järjestämisestä. Valvontaa suunniteltaessa virastojen tulee olla yhteistyössä Tullin kanssa.

Valvontasuunnitelmassa on määriteltävä, mitä tarkastuksia valvottaville kohteille tehdään ja kuinka usein niitä tehdään. Lisäksi suunnitelmassa on esitettävä, miten valvottavien kohteiden riski on arvioitu ja miten suunnitelman arvioidaan toteutuvan.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset valvontasuunnitelmasta ja sen sisällöstä.

36 §

Valvonnan tulosten julkaiseminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja Ruokavirasto julkaisevat valvonnan tulokset. Edellä 32 §:ssä tarkoitettuja salassa pidettäviä tietoja ei kuitenkaan saa julkaista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset valvonnan tulosten julkaisemisesta.

38 §

Kielto

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi sille 24 §:n 1 momentissa säädetyn toimivallan mukaisesti kieltää:

- 1) kasvinsuojeluaineen valmistuksen, varastoinnin, markkinoille saattamisen, käytön, maahantuonnin tai maastaviennin, jos kasvinsuojeluaine ei täytä kasvinsuojeluaineasetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia;

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

2) kasvinsuojeluaineen markkinoille saattamisen tai käytön, jos kasvinsuojeluaineen voidaan perustellusti epäillä aiheuttavan välittömän vaaran tai uhan ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle;

3) kasvinsuojeluaineen markkinoille saattamisen tai käytön, jos valmisteen myyntipäällysmarkkinöissä on sellainen puute tai virhe, että siitä saattaa aiheutua vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle.

Ruokavirasto voi sille 24 §:n 1 momentissa säädetyn toimivallan mukaisesti kieltää:

1) kasvinsuojeluaineen varastoinnin, käsittelyn ja käytön, jos kasvinsuojeluaine tai sen käyttö ei täytä kasvinsuojeluaineasetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia;

2) kasvinsuojeluaineella käsitellyn korjaamatta olevan sadon käyttämisen elintarvikkeeksi tai eläinten rehuksi, jos käyttämisestä saattaa aiheutua vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle.

Kielto on viipymättä peruutettava, jos sen perusteena oleva puutteellisuus on poistettu tai epäkohta korjattu taikka jos kielto ei ole enää muutoin tarpeen.

Jos asia ei siedä viivytystä, 24 §:ssä tarkoitettu valvontaviranomainen voi määrätä kiellon väliaikaisena. Jos väliaikaisen kiellon antaa muu viranomainen kuin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tai Ruokavirasto, väliaikainen kielto on saatettava viivytyksettä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tai Ruokaviraston ratkaistavaksi sen mukaan, kumpi viranomainen on asiassa tämän pykälän ja 24 §:n 1 momentin mukaan toimivaltainen. Kielto raukeaa, jos toimivaltainen virasto ei ole tehnyt tämän pykälän 1 tai 2 momentissa tarkoitettua päätöstä viikon kuluessa väliaikaisen kiellon antamisesta.

39 §

Hävittämis- ja maastavientimääräys

Jos kasvinsuojeluaineen valmistus, varastointi, markkinoille saattaminen, käyttö, maahantuonti tai maastavienti on 38 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla kielletty, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi määrätä kasvinsuojeluaineen käsiteltäväksi hyväksymällään tavalla uudelleen, hävitettäväksi tai palautettavaksi siihen maahan, josta se on tuotu Suomeen.

Jos korjaamattoman sadon käyttäminen elintarvikkeeksi tai eläinten rehuksi on 38 §:n 2 momentin 2 kohdan nojalla kielletty, Ruokavirasto voi määrätä korjaamattoman sadon hävitettäväksi.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen voidaan liittää ehtoja sen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä. Toiminnanharjoittaja, jonka virheellisen menettelyn vuoksi hävittämis- tai maastavientimääräys on annettu, vastaa täytäntöönpanon aiheuttamista kustannuksista.

40 §

Uhkakko ja teettäminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja Ruokavirasto voivat tehostaa 37 §:ssä tarkoitettua määrystä, 38 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettua kieltoa sekä 39 §:ssä tarkoitettua hävittämistä tai maastavientiiä koskevaa määrystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetaan laiminlyöjän kustannuksella.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

Uhkasakkoa ei saa asettaa luonnolliselle henkilölle tässä laissa säädetyn tietojen ilmoittamisvelvollisuuden tehosteeksi, jos henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

Uhkasakosta ja teettämisuhkasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

42 §

Rikosilmoituksen tekeminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tekee valtuuttamiensa tarkastajien puolesta rikosilmoituksen epäilyllä kasvinsuojeluvainerikkomuksesta. Ruokavirasto tekee ilmoituksen valtuuttamiensa tarkastajien ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten puolesta. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä rikkomuksesta, jota on kokonaisuutena pidettävä ilmeisen vähäisenä.

46 §

Perittävät maksut

Tämän lain mukaisista viranomaisen suoritteista valtiolle perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

Kasvinsuojeluaineen hyväksymistä tarkoittavasta luvasta peritään maksu 45 prosentilla alennettuna, jos kasvinsuojeluaineen käyttökohteeksi tarkoitettujen viljelykasvien yhteenlaskettu pinta-ala hyväksymistä haettaessa on enintään 5 000 hehtaaria, ja 70 prosentilla alennettuna, jos kasvinsuojeluaineen käyttökohteeksi tarkoitettujen viljelykasvien yhteenlaskettu pinta-ala hyväksymistä haettaessa on enintään 2 000 hehtaaria.

Viljelykasvien yhteenlasketun pinta-alan määrittämisessä käytetään Luonnonvarakeskuksen julkistamia Suomen virallisia tilastoja puutarha- ja peltokasvialoista sekä Ruokaviraston ylläpitämää tilastoa metsänviljelyaineistosta. Pinta-alana käytetään viiden viimeisen vuoden lukujen keskiarvoa.

47 §

Palkkiot ja kustannusten korvaukset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja Ruokavirasto maksavat valtuuttamilleen tarkastajille tämän lain mukaisista tarkastuksista palkkiota ja kustannusten korvausta.

Edellä 9 §:ssä tarkoitettulla koulutuksen järjestäjällä, 11 §:ssä tarkoitettulla tutkinnon järjestäjällä sekä 13 §:ssä tarkoitettulla kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testaajalla on oikeus periä palvelun käyttäjältä kohtuullinen korvaus tuottamastaan palvelusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 7 ja 7 a § sekä 22 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 7 a § ja 22 §:n 2 momentti laissa 1691/2015, sekä

muutetaan 6, 13, 15, 18 ja 19 §, 22 §:n 1 momentti, 24 §:n 3 momentti, 34 §:n 2 momentti, 37 §, 41 §:n 1 momentti, 44 ja 47 § sekä 53 §:n 4 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 6 § osaksi laeissa 501/2014, 1358/2014 ja 1691/2015, 24 §:n 3 momentti ja 53 §:n 4 momentti laissa 1691/2015, 37 ja 44 § laissa 501/2014 sekä 47 § osaksi laissa 501/2014, seuraavasti:

6 §

Ruokavirasto

Ruokavirasto vastaa tukijärjestelmien ja Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman toimeenpanon suunnittelusta, toteutuksesta, kehittämisestä ja seurannasta sekä varojen käytön asianmukaisesta hallinnosta ja valvonnasta. Ruokavirasto ohjaa ja valvoo tukijärjestelmien toimeenpanoa sekä muita viranomaisia näiden hoitaessa horisontaalasetuksen 7 artiklan nojalla maksajaviraston vastuulle kuuluvia tehtäviä. Lisäksi Ruokavirasto vastaa tukeen liittyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä, maksujen suorittamisesta sekä muista tukijärjestelmiin liittyvistä hallinnollisista tehtävistä.

Ruokavirasto tekee päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:n 2 kohdassa tarkoitettuun kuljetusavustuksesta ja tuesta kotieläintalouden palveluille sekä eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 5 §:n mukaisesta ympäristökorvauksesta, kun korvauksen perusteena on viimeksi mainitun pykälän 7 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvien varmuuskokeiden ylläpitoa koskeva sopimus tai alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskeva sopimus. Asian käsitteeseen Ruokavirastossa sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

Ruokavirasto toimii horisontaalasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna hallinto- ja valvontaviranomaisena. Ruokavirasto tekee päätöksen horisontaalasetuksen 55 artiklan toisessa kohdassa ja 100 artiklassa tarkoitettujen määrien palauttamatta jättämisestä.

13 §

Tuen hakeminen

Tukea koskeva hakemus on tehtävä Ruokaviraston vahvistamalla lomakkeella. Hakemus on allekirjoitettava. Hakemukseen on liitettävä tuen myöntämisen edellytysten kannalta tarpeelliset selvitykset.

Tukea koskevaan ilmoitukseen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään tukea koskevan hakemuksen muodosta, tarvittavista selvityksistä sekä hakemuksen toimittamisesta.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

Ruokavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tuen hakemiseen tai ilmoitusten tekemiseen käytettävistä lomakkeista ja niiden liitteistä, muista tuen hakijalta tai saajalta edellytettävistä selvityksistä sekä hakemuksessa ilmoitettujen tietojen muuttamisen määräajasta.

15 §

Hakemuksen toimittaminen ja vireilletulo

Tukea koskevan hakemuksen katsotaan tulleen vireille, kun se on saapunut toimivaltaiselle viranomaiselle. Postitse toimitettu, toimivaltaiselle viranomaiselle osoitettu tukea koskeva hakemus tai siihen liittyvä asiakirja katsotaan kuitenkin määräajassa toimitetuksi, jos se on leimattu postissa viimeistään määräajan viimeisenä päivänä.

Ruokavirasto antaa tarkemmat määräykset tukea koskevan hakemuksen sekä muiden lomakkeiden ja selvitysten jättämisen määräajoista.

18 §

Hakemuksen siirtäminen

Tukea koskeva hakemus voidaan kokonaan tai osittain siirtää maatalan uudelle haltijalle. Hakemuksen siirrolle voidaan asettaa määräaika. Hakemuksen siirto on tehtävä kirjallisesti Ruokaviraston tarkoitusta varten vahvistamalla lomakkeella.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä hakemuksen siirtämisessä noudatettavasta menettelystä. Ruokavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä lomakkeista ja hakemuksen siirtoa koskevan selvityksen esitystavasta sekä määräajasta.

19 §

Tukea koskeva päätös

Automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tehty tukea koskeva päätös sekä asian käsittelyyn liittyvät asiakirjat voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

Ruokavirasto voi antaa määräyksiä tukea koskevaan päätöksentekoon käytettävistä lomakkeista, maksuaineiston käsittelystä, maksutavoista ja maksujen kirjaamisesta tietojärjestelmään.

22 §

Paikan päällä tehtävä valvonta ja valvonnan laajentaminen

Ruokavirasto valitsee otannalla eri tukijärjestelmien osalta tuenhakijat, joihin kohdistetaan paikan päällä tehtävä valvonta. Ruokavirasto valitsee lisäksi otannalla tilat täydentävien ehtojen valvontaan.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

24 §

Tarkastusoikeus

Ruokavirastolla on oikeus olla läsnä toisen viranomaisen suorittamissa tuenhakijoihin tai -sääjiin kohdistuvissa tarkastuksissa ja seurata niiden suorittamista.

34 §

Takaisinperinnän suorittaminen

Ruokavirasto vastaa takaisinperintäpäättökseen täytäntöönpanosta. Takaisinperittävä määrä korkoineen voidaan periä siten, että se vähennetään samalle tuensaajalle maksettavasta muusta tässä laissa tarkoitetusta tuesta tai palkkiosta.

37 §

Maksajavirasto

Ruokavirasto toimii horisontaaliasetuksen 7 artiklassa tarkoitettuna maksajavirastona.

41 §

Tukioikeusrekisteri

Ruokavirasto pitää tukioikeusrekisteriä tilatukioikeuksien hallintoa ja tukien valvontaa varten. Tukioikeusrekisteri on maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetussa laissa (284/2008) tarkoitettu rekisteri.

44 §

Maatilojen neuvontajärjestelmä

Maaseutuasetuksen 15 artiklassa ja horisontaaliasetuksen 12 artiklassa tarkoitettua neuvontapalvelua antavat Ruokaviraston valitsevat neuvojat.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

47 §

Hyväksynnän peruuttaminen

Ruokavirasto voi peruuttaa hyväksymisen, jollei neuvoja täytä hyväksymisen edellytyksiä tai jollei tämän muutoin voida katsoa olevan soveltuva tehtävänsä virheellisen menettelynsä tai laininlyöntinsä vakavuuden tai toistuvuuden vuoksi. Ruokaviraston on ennen hyväksymisen peruuttamista annettava neuvojalle kirjallinen huomautus sekä kuultava tätä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hyväksymisen peruuttamiseen liittyvästä menettelystä.

53 §

Viranomaisen oikeus tietojensaantiin

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto saavat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Euroopan unionin asianomaisille toimielimille muutoin salassa pidettävän, tämän lain toimeenpanossa saadun tiedon, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat valvontatehtävät hoidetaan loppuun tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Laki

metsänviljelyaineiston kaupasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan metsänviljelyaineiston kaupasta annetun lain (241/2002) 4 ja 5 §, 7 §:n 1 momentti, 9, 10, 14 ja 16 §, 21 §:n 1 momentti, 25 §, 26 §:n 1 ja 2 momentti, 27 ja 28 § sekä 31 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 31 §:n 3 momentti laissa 475/2011, seuraavasti:

4 §

Metsänviljelyaineiston toimittajan rekisteröinti

Metsänviljelyaineistoa saa tuottaa, markkinoida ja maahantuoda vain sellainen aineiston toimittaja, joka on tämän lain mukaisesti merkitty Ruokaviraston ylläpitämään metsänviljelyaineis-

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

ton toimittajien rekisteriin. Rekisteriin on merkittävä jokainen 3 §:n 1 momentin 10 kohdassa tarkoitettu metsänviljelyaineiston toimittaja.

5 §

Ilmoitusvelvollisuus

Metsänviljelyaineiston toimittajan on ilmoitettava Ruokavirastolle kirjallisesti toimintansa aloittamisesta, lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista.

Metsänviljelyaineiston toimittajan on hyvissä ajoin ennen siemenkeräyksen aloittamista ja metsänviljelyaineiston maahantuontia tehtävä Ruokavirastolle sen antamien määräysten mukaisesti ilmoitus suunnittelemiensa keräysten ajankohdasta ja keräyspaikasta sekä tuontierästä.

Sen metsänviljelyaineiston toimittajan, joka lisää kasvullisesti klooneja tai klooniyhdistelmiä tai tuottaa metsänviljelyaineistoa perheen vanhemmat -tyyppisestä perusaineistosta, tulee vuosittain tehdä ilmoitus Ruokavirastolle tuotetun aineiston määrästä.

Maa- ja metsätalousministeriö antaa asetuksella tarkemmat säännökset ilmoitusten sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

7 §

Perusaineistoa koskevat vaatimukset

Metsänviljelyaineiston tuottamiseen saa käyttää ainoastaan sellaista perusaineistoa, joka täyttää metsänviljelyaineistodirektiivin liitteiden II—V mukaiset vaatimukset, on niiden mukaisesti luokiteltu ja jonka Ruokavirasto tai Euroopan unionin toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt.

9 §

Perusaineiston hyväksyminen ja rekisteröinti

Perusaineiston hyväksymistä haetaan Ruokavirastolle osoitetulla hakemuksella. Ennen perusaineiston hyväksymistä viraston tulee selvittää joko tarkastamalla perusaineisto taikka hakijan esittämän luotettavan selvityksen perusteella, että aineisto täyttää 7 ja 8 §:ssä säädetty vaatimukset.

Jos perusaineisto täyttää 1 momentissa säädetty vaatimukset, Ruokaviraston on tehtävä päätös sen hyväksymisestä ja luokittelusta sekä merkittävä hyväksytty perusaineisto rekisteriin.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset hyväksymishakemuksesta.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

10 §

Kantatodistus

Ruokavirasto antaa hyväksytystä perusaineistosta saadulle metsänviljelyaineistolle kantatodistuksen. Jos metsänviljelyaineistoeriä yhdistetään, on tällaiselle aineistolle annettava uusi kantatodistus.

Siemenerän kantatodistusta on haettava Ruokavirastolta viimeistään kolmen kuukauden kuluessa karistuksen ja siemenerän puhdistuksen päättymisestä. Kasvullisesti lisättyjen kloonien tai klooniyhdistelmien kantatodistusta on haettava hyvissä ajoin ennen aineiston markkinointia.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan, sen mukaan kuin Euroopan unionin säännöksissä edellytetään, tarkemmat säännökset kantatodistukseen merkittävistä tiedoista.

14 §

Poikkeuslupamenettely

Ruokavirasto voi hakemuksesta myöntää metsänviljelyaineiston toimittajalle määräaikaisen luvan markkinoida sellaista metsänviljelyaineistoa, joka ei täytä tässä laissa säädettyjä vaatimuksia, jos ilmenee, ettei vaatimukset täyttävää aineistoa ole riittävässä määrin saatavilla unionin alueella ja Euroopan unionin asianomainen toimielin poikkeamisen hyväksyy. Määräaikaisen luvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että aineisto on alkuperältään suunnitellulle käyttöalueelle soveltuvaa.

Poikkeuslupahakemus on jätettävä hyvissä ajoin ennen hakemuksen tarkoittaman metsänviljelyaineiston markkinoinnin tarvetta. Ruokaviraston tulee lausunnollaan varustettuna lähettää hakemus maa- ja metsätalousministeriölle toimenpiteitä varten.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin hakemuksen sisällöstä ja hakemusmenettelystä sen mukaan kuin metsänviljelyaineiston tuottamista ja markkinointia koskevat Euroopan unionin säännökset edellyttävät.

16 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto.

Suomen metsäkeskusta voidaan käyttää apuna tämän lain noudattamisen valvonnassa metsäpuiden siementen tuotantoon ja markkinointiin liittyvissä tarkastuksissa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Suomen metsäkeskukselle tämän lain nojalla kuuluvien tehtävien suorittamisesta.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

21 §

Valvontarekisterit

Ruokavirasto pitää valvontaa varten rekisteriä 5 §:ssä tarkoitetuista ilmoitusvelvollisista toimittajista ja 7 §:ssä tarkoitetuista hyväksytyistä perusaineistoista, sellaisesta perusaineistosta, jonka hyväksyminen on peruutettu sekä 10 §:ssä tarkoitetuista kantatodistuksista.

25 §

Perusaineiston hyväksymisen peruuttaminen

Jos perusaineistoa ei enää käytetä taikka sitä ei voida käyttää lisäysaineiston tuottamiseen, tulee perusaineiston omistajan tai sen, joka on hakenut perusaineiston hyväksymistä, tehdä ilmoitus Ruokavirastolle perusaineiston hyväksymisen peruuttamiseksi.

Ruokavirasto voi myös havaitessaan, ettei perusaineisto enää täytä tässä laissa asetettuja vaatimuksia, peruuttaa perusaineiston hyväksymisen. Ruokaviraston tulee tällöin antaa asianomaiselle perusaineiston omistajalle tai sille, joka on hakenut perusaineistolle 7 §:n mukaista hyväksyntää, huomautus sekä tarvittaessa asettaa määräaika, jonka kuluessa perusaineisto tulee saattaa vastaamaan sille laissa asetettuja vaatimuksia. Jos perusaineistoa ei määräajassa saateta vastamaan sille laissa asetettuja vaatimuksia, tulee Ruokaviraston peruuttaa hyväksyminen.

26 §

Metsänviljelyaineiston markkinointikielto

Ruokavirasto voi kieltää tietyn metsänviljelyaineistoerän markkinoinnin taikka kieltää markkinointia ja maahantuontia harjoittavaa metsänviljelyaineiston toimittajaa markkinoimasta metsänviljelyaineistoa, jos metsänviljelyaineisto, pakkaus tai aineistoa koskevat merkinnät eivät täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia. Kielto voidaan määrätä myös vaatimusten täyttämistä koskevien tarpeellisten tutkimusten suorittamisen ajaksi, jos on perusteltua syytä epäillä, että metsänviljelyaineisto, sen pakkaus tai aineistoa koskevat merkinnät eivät täytä niitä koskevia vaatimuksia. Ruokavirasto voi markkinoinnin estämiseksi merkitä metsänviljelyaineiston sopivalla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kielto on annettava määräaikaisena, jos sen perusteena oleva puutteellisuus on mahdollista poistaa. Kielto on viipymättä peruutettava, jos puutteellisuus on poistettu tai puutteellisuudella ei enää kiellon määräämisen kannalta ole merkitystä. Jos puutteellisuus koskee vain pakkausta, metsänviljelyaineiston merkitsemistä tai muuta näihin rinnastettavaa teknisluontoista seikkaa, Ruokaviraston tulee kiellon asemesta antaa metsänviljelyaineiston toimittajalle huomautus ja tarvittaessa asettaa määräaika, jonka kuluessa puutteellisuus tulee poistaa. Jos puutteellisuutta ei poisteta asetetussa määräajassa, Ruokaviraston tulee kieltää kyseisen aineiston markkinointi.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

27 §

Metsänviljelyaineiston käyttöä, hävittämistä tai maastavientiä koskeva määräys

Jos metsänviljelyaineiston markkinointi on 26 §:n nojalla kielletty, Ruokavirasto voi sallia metsänviljelyaineiston käyttämisen muuhun kuin metsätalouden käyttöön taikka määrätä sen vieväksi maasta tai hävitettäväksi. Päätökseen voidaan liittää ehtoja sen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä.

28 §

Uhkasakko ja teettäminen

Ruokavirasto voi tehostaa 26 §:ssä tarkoitettua kieltoa taikka 27 §:ssä tarkoitettua metsänviljelyaineiston käyttöä, hävittämistä tai maastavientiä koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakosta, teettämisuhkasta ja teettämisestä säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

31 §

Rangaistussäännös ja syyteoikeus

Ruokavirasto voi jättää tekemättä syyttäjälle ilmoituksen 1 momentissa tarkoitettua rikkomuksesta, jos rikkomusta kokonaisuutena on pidettävä ilmeisen vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista. Tällöin Ruokavirasto voi antaa rikkomukseen syyllistyneelle metsänviljelyaineiston toimittajalle kirjallisen huomautuksen, jossa häntä kehoitetaan korjaamaan havaitut virheellisyydet.

Ruokavirastolle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, kun esitutkinnassa ja kärjäoikeudessa käsitellään 1 momentissa tarkoitettua rikkomusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

taimiaineistolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan taimiaineistolain (1205/1994) 6 § sekä
muutetaan 3 §:n 1 ja 5 momentti, 3 a §:n 2 momentti, 5 §:n 2 momentti, 5 a §:n 1 momentti, 5 b §:n 2 momentti, 5 c—5 e, 6 a—6 d, 7 b ja 9 a §, 10 §:n 2 momentti, 13 §, 14 §:n 2 momentti sekä 15 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 1 ja 5 momentti, 3 a §:n 2 momentti, 5 §:n 2 momentti, 9 a §, 14 §:n 2 momentti ja 15 §:n 2 momentti laissa 727/2000, 5 a §:n 1 momentti, 5 b §:n 2 momentti, 5 c—5 e ja 6 a—6 d § laissa 1073/2016 sekä 7 b § laissa 727/2000 ja 691/2004, seuraavasti:

3 §

Taimiaineiston toimittajan hyväksyminen ja rekisteröinti

Taimiaineistoa saa markkinoida, markkinointia varten tuottaa, varastoida ja maahantuoda vain sellainen taimiaineiston toimittaja, joka on hyväksytty ja merkitty Ruokaviraston valvontaa varten pitämään rekisteriin. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin, sen mukaan kuin taimiaineiston tuottamista ja markkinointia koskevat Euroopan unionin säännökset edellyttävät, mitä taimiaineistoa hyväksymis- ja rekisteröintivaatimus koskee.

Taimiaineiston toimittajan on ilmoitettava kirjallisesti Ruokavirastolle toimintansa aloittamisesta, lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista muutoksista.

3 a §

Rekisteritiedot ja niiden käsittely

Tiedot poistetaan rekisteristä kolmen vuoden kuluessa siitä, kun taimiaineiston toimittaja on ilmoittanut Ruokavirastolle toimintansa lopettamisesta.

5 §

Taimiaineiston markkinointi

Taimiaineiston laadun ja terveyden varmistamiseksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää, että maahantuojan on etukäteen ilmoitettava tuotaviksi aiotuista taimiaineistoeristä valvontaviranomaiselle tai valtuutetulle tarkastajalle. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää taimiaineiston maahantuontipaikat.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

5 a §

Kasvilajikeluettelo

Ruokavirasto pitää puutarhakasvien taimiaineiston lajikkeista kasvilajikeluettelo.

5 b §

Hyväksyminen kasvilajikeluetteloon

Lajikkeen hyväksymistä kasvilajikeluetteloon haetaan kirjallisesti Ruokavirastolta. Hakemukseen on liitettävä tiedot lajikkeesta ja lajikkeen vaatimustenmukaisuuden täyttämistä. Yksinomaan kansallisten vaatimusten mukaiset lajikkeet voidaan merkitä luetteloon ilman hakemustakin, jos Ruokavirasto arvioi lajikkeen täyttävän säädetyt vaatimukset.

5 c §

Vaatimustenmukaisuuden selvittämiseksi tarvittavat viljelykokeet

Jos 5 b §:ssä tarkoitetun lajikkeen vaatimustenmukaisuuden selvittämiseksi tarvitaan viljelykokeita, Ruokavirasto järjestää lajikkeen tutkimisen hakijan pyynnöstä kansainvälisten menetelmien mukaan sen selvittämiseksi, onko lajike erottuva, yhtenäinen ja pysyvä. Hakijan on toimitettava tarvittava lajikkeen aineisto ja tarpeelliset muut tiedot Ruokavirastolle tai sen osoittamalle viljelykokeet suorittavalle taholle. Hakija vastaa viljelykokeiden kustannuksista.

Jos hakija esittää toisen Euroopan unionin jäsenvaltion asiasta vastaavan virallisen elimen vahvistaman lajikekuvauksen ja Ruokavirasto arvioi sen täyttävän 5 b §:ssä säädetyt luetteloon hyväksymisen edellytykset, ei viljelykokeita tarvitse tehdä uudestaan.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetuista lajikkeen erottuvuuden, yhtenäisyyden ja pysyvyyden tutkimisessa käytettävistä menetelmistä noudattaen, mitä puutarhakasvien taimiaineistoa koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansallisesti säädetään.

5 d §

Lajikkeen kasvilajikeluetteloon hyväksymisen voimassaoloaika ja luettelosta poistaminen

Ruokavirasto voi hyväksyä lajikkeen kasvilajikeluetteloon määräajaksi, ja määräaikaa voidaan pidentää hakemuksesta. Ruokavirasto voi pidentää lajikkeen voimassaolon luetteloon ilman hakemustakin, jos uusiminen edistää geneettistä monimuotoisuutta ja kestävää tuotantoa tai on muutoin yleisen edun mukaista.

Ruokavirasto voi poistaa lajikkeen luettelosta, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai kansallisesti säädetyt hyväksymisen edellytykset eivät enää täyty tai hyväksymistä haettaessa tai tut-

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

kimuksen aikana on annettu virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja niistä tosiseikoista, joiden perusteella lajike hyväksyttiin luetteloon.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta lajikkeen luetteloon hyväksymisen voimassaolosta noudattaen, mitä puutarhakasvien taimiaineistoa koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansallisesti säädetään.

5 e §

Ilmoitukset muille jäsenvaltioille ja komissiolle

Ruokavirasto vastaa puutarhakasvien taimiaineistoa koskevan Euroopan unionin lainsäädännön mukaisista ilmoituksista muille Euroopan unionin jäsenvaltioille ja komissiolle.

6 a §

Tutkimuslaboratoriot

Tässä laissa edellytetyt viranomaisnäytteiden käsittelytehtävät ja tutkimukset on tehtävä Ruokavirastossa, Ruokaviraston hyväksymässä laboratoriossa tai Euroopan unionin jäsenvaltion hyväksymässä laboratoriossa.

Toimijan omavalvontaan kuuluvat näytteet on tutkittava Ruokaviraston tähän tarkoitukseen hyväksymässä laboratoriossa tai viranomaisnäytteitä tutkimaan hyväksytyssä laboratoriossa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen näytteiden käsittelystä ja tutkimusmenetelmistä noudattaen, mitä puutarhakasvien taimiaineistoa koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansallisesti säädetään.

6 b §

Hyväksytyt laboratoriot

Ruokavirasto hyväksyy laboratorion hakemuksesta viranomaisnäytteiden tai toimijan omavalvonnan näytteiden tutkimuksia tekeväksi laboratoriodiksi. Hyväksymisen edellytyksenä on, että laboratoriodilla on käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä ja toiminnan edellyttämät tekniset valmiudet sekä sen tulee noudattaa hyviä laboratoriodikäytäntöjä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä laboratoriodien henkilökunnan pätevyysvaatimuksista ja laboratoriodien tekniselle valmiudelle asetettavista vaatimuksista.

6 c §

Hyväksytyjen laboratoriodien ilmoitusvelvollisuus

Hyväksytyn laboratoriodin on viivytyksettä ilmoitettava tutkimuksen tilaajalle ja Ruokavirastolle kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain (702/2003) mukaisen kasvintuhoajan esiintymiseen viittaavista tuloksista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää muista kasvintuhoajista, joita ilmoitusvelvollisuus koskee, noudattaen mitä puutarhakasvien tai-

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

miaineistoa koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö edellyttää valvontaviranomaisten tietoisuudesta tällaisista kasvintuhoojista.

Hyväksytyt laboratorion on Ruokaviraston pyynnöstä toimitettava sille yhteenveto tekemistään 6 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tutkimuksista ja niiden tuloksista. Edellä 6 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen tutkimusten ja niiden tulosten yhteenvedot eivät saa sisältää henkilötietoja eivätkä valvontakohteen tunnistetietoja.

Hyväksytyt laboratorion on ilmoitettava viipymättä Ruokavirastolle toiminnan olennaisesta muuttamisesta, toiminnan keskeyttämisestä ja toiminnan lopettamisesta.

Tarkempia säännöksiä ilmoitusten ja yhteenvetojen sisällöstä ja toimittamisesta voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

6 d §

Laboratorion valvonta

Ruokavirasto valvoo, että 6 b §:n mukaisesti hyväksytty laboratorio noudattaa tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä tämän lain mukaista tehtävää suorittaessaan. Jos laboratorio ei enää täytä 6 b §:ssä säädettyjä hyväksymisen edellytyksiä tai sen toiminnassa muutoin esiintyy vakavia puutteita, Ruokaviraston on kehoitettava laboratoriota korjaamaan puutteet määräajassa. Ruokaviraston on peruutettava antamansa hyväksyntä, jos laboratorio ei ole korjannut epäkohtaa annetussa määräajassa.

Ruokavirasto ylläpitää 1 momentissa tarkoitettua valvontaa varten rekisteriä hyväksytyistä laboratorioista. Rekisteriin merkitään hyväksytyt laboratorion nimi, yhteystiedot, pätevyysalue, tutkimuksista vastaavan henkilön nimi, tiedot suoritetuista valvontatoimista sekä 6 c §:n 3 momentin tiedot toiminnassa tapahtuneista muutoksista.

7 b §

Valtuutetut tarkastajat

Sen lisäksi, mitä 7 a §:ssä säädetään, valvonnassa voidaan käyttää apuna Ruokaviraston tehtävään kirjallisesti valtuuttamia tarkastajia, jotka toimivat Ruokaviraston valvonnassa. Valtuutetut tarkastajat toimivat virkavastuulla.

9 a §

Valvonnan tulosten julkaiseminen

Ruokavirasto julkaisee valvonnan tulokset. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset valvonnan tulosten julkaisemisesta.

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

10 §

Kielto

Ruokavirasto voi kieltää viljelmän taikka rakennuksen tai muun tilan käyttämisen taimiaineiston viljelyyn, muuhun tuotantoon tai varastointiin, jos viljelmä, rakennus tai muu tila ei täytä sille tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä asetettuja vaatimuksia.

13 §

Uhkasakko

Ruokavirasto voi asettaa 10 §:ssä tarkoitetun kiellon, 8 §:n 2 momentissa tarkoitetun tietojenantovelvollisuuden sekä 11 §:ssä tarkoitetun määräyksen tehosteeksi uhkasakon. Virasto päättää myös uhkasakon määräämisestä maksettavaksi.

Uhkasakon asettamista koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

14 §

Rangaistussäännös

Ruokavirasto tekee 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettujen viranomaisten puolesta ilmoituksen 1 momentissa tarkoitetun rikkomuksen saattamiseksi syyteharkintaan. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä rikkomuksesta, jota on kokonaisuutena pidettävä ilmeisen vähäisenä. Tällöin Ruokavirasto voi antaa rikkomukseen syyllistyneelle taimiaineiston toimittajalle kirjallisen huomautuksen, jossa häntä kehoitetaan korjaamaan havaitut virheellisyydet.

15 §

Maksut, palkkiot ja korvaukset

Ruokavirasto maksaa valtuuttamilleen tarkastajille tämän lain mukaisista tarkastuksista ja näytteenotoista palkkion ja korvaa heille aiheutuneet kustannukset.

Tämän laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

hukkakauran torjunnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) 11, 12, 17, 19 ja 21 §, sellaisena kuin niistä on 11 § osaksi laeissa 687/2004 ja 1490/2009, seuraavasti:

11 §

Valtuutetut tarkastajat

Sen lisäksi, mitä 10 §:ssä säädetään, valvonnassa voidaan käyttää apuna Ruokaviraston tehtävään kirjallisesti valtuuttamia tarkastajia, jotka toimivat Ruokaviraston valvonnassa. Valtuutetut tarkastajat toimivat virkavastuulla.

12 §

Valvontasuunnitelma

Ruokaviraston on laadittava valvontasuunnitelma hukkakauran valvonnan järjestämisestä ja valvontakertomus suoritetuista valvonnoista.

17 §

Palkkiot ja korvaukset

Ruokavirasto maksaa valtuuttamilleen tarkastajille tämän lain mukaisista tarkastuksista ja näytteenotoista palkkion ja korvaa heille aiheutuneet kustannukset.

19 §

Hävittämis- ja maastavientimääräys

Jos 8 §:ssä tarkoitettua tuotetta tai tavaraa markkinoidaan tai luovutetaan siitä huolimatta, että toimintaan liittyy hukkakauran leviämisen vaara, Ruokavirasto voi määrätä tuotteen tai tavaran vietäväksi maasta tai hävitettäväksi. Päätökseen voidaan liittää ehtoja sen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä.

21 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo 4 §:ssä säädettyä torjuntavelvollisuutta, 5 §:n 1 momentissa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta tai 8 §:ssä säädettyä rajoitusta taikka lainminlyö sanotussa säännöksessä säädetyn velvollisuuden noudattamisen, on tuomittava, jollei

Eduskunnan vastaus EV 30/2018 vp

teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *hukkakauran torjunnasta annetun lain rikkomisesta* sakkoon. Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kielltoa tai velvoitetta, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

Ruokavirasto tekee 3 luvussa tarkoitettujen viranomaisten puolesta ilmoituksen rikkomuksen saattamiseksi syyteharkintaan. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä rikkomuksesta, jota on kokonaisuutena pidettävä ilmeisen vähäisenä. Tällöin Ruokavirasto voi antaa rikkomukseen syyllistyneelle kirjallisen huomautuksen, jossa häntä kehoitetaan korjaamaan havaitut virheellisydet.

Tämän laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 27.4.2018

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri